

Briuselis, 2019 01 30
COM(2019) 69 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**dėl išimties pagal Finansinių priemonių rinkų reglamentą taikymo Jungtinės Karalystės
centriniam bankui (Anglijos bankui)**

1. ĮVADAS

Finansinių priemonių rinkų reglamentas (toliau – FPRR¹) ir Finansinių priemonių rinkų direktyva (FPRD II²) Oficialiajame leidinyje paskelbti 2014 m. birželio 12 d., įsigaliojo 2014 m. liepos 2 d. ir yra taikomi nuo 2018 m. sausio 3 d.

FPRD II ir FPRR nustatoma rinkos struktūra, kuria siekiama užtikrinti, kad prekyba, kai tinkama, vyktų reguliuojamose platformose ir būtų skaidri, siekiant užtikrinti veiksmingą ir sąžiningą kainodarą.

Šiuo atžvilgiu pagal FPRR suteikiama išimtis: ne nuosavo kapitalo finansinėms priemonėms skirti skaidrumo reikalavimai iki ir po sandorio sudarymo netaikomi, kai sandorio šalis yra Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) narys ir tas sandoris sudaromas įgyvendinant pinigų, užsienio valiutos ir finansinio stabilumo politiką, kurią vykdyti tas ECBS narys yra teisiškai įgaliojamas, ir kai tas narys kitai sandorio šaliai iš anksto pranešė, jog tam sandoriui taikoma išimtis. Be to, pagal FPRR Komisijai suteikiami įgaliojimai išplėsti šios išimties taikymo sritį, į ją įtraukiant trečiųjų valstybių centrinius bankus, jeigu įvykdomos būtinos sąlygos.

Šiam tikslui pasiekti Europos Komisija užsakė išorinį tyrimą „Išimtys, taikomos trečiųjų valstybių centriniams bankams ir kitiems subjektams pagal Piktnaudžiavimo rinka reglamentą ir Finansinių priemonių rinkų reglamentą“ (toliau – tyrimas)³, kurį atliko Europos politikos studijų centras (angl. CEPS) ir Bolonijos universitetas. Tyrimas grindžiamas apklausa ir tiriamuoju darbu. Jame analizuojamos skaidrumo taisyklės iki ir po sandorio sudarymo, taikytinos, kai trečiųjų valstybių centriniai bankai prekiauja ne nuosavo kapitalo finansinėmis priemonėmis, ir mastas, kuriuo tie centriniai bankai prekiauja šiomis priemonėmis Sąjungoje.

2. ATASKAITOS TEISINIS PAGRINDAS. FPRR 1 STRAIPSNIO 9 DALIS

FPRR 1 straipsnio 6 dalyje numatyta išimtis, pagal kurią skaidrumo taisyklės iki ir po sandorio sudarymo netaikomos sandoriams, kurių šalis yra Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) narys, kai tas sandoris sudaromas įgyvendinant pinigų, užsienio valiutos ir finansinio stabilumo politiką, kurią vykdyti tas ECBS narys yra teisiškai įgaliojamas, ir kai tas narys kitai sandorio šaliai iš anksto pranešė, jog tam sandoriui taikoma išimtis.

Be to, pagal FPRR 1 straipsnio 9 dalį Komisijai suteikiami įgaliojimai: „[...] pagal 50 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, pagal kuriuos 6 dalis būtų taikoma ir kitiems centriniams bankams.

Tuo tikslu Komisija ne vėliau kaip 2015 m. birželio 1 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertina trečiųjų valstybių centrinių bankų, šios dalies taikymo

¹ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

² 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12).

³ <https://www.ceps.eu/publications/study-exemptions-third-country-central-banks-and-debt-management-offices-under-mifir>

tikslais įskaitant ir Tarptautinių atsiskaitymų banką, sandoriams taikytiną tvarką. Į ataskaitą įtraukiama jų įstatymais numatytų užduočių ir prekybos apimčių Sąjungoje analizė. Ataskaitoje:

a) nurodomos atitinkamose trečiosiose valstybėse taikomos nuostatos, susijusios su centrinių bankų vykdomų sandorių reguliuojamu atskleidimu, įskaitant sandorius, kuriuos tose trečiosiose valstybėse įvykdė ECBS nariai; ir

b) įvertinamas galimas poveikis, kurį reguliuojamo atskleidimo reikalavimai Sąjungoje gali turėti trečiųjų valstybių centrinių bankų sandoriams.

Jei ataskaitoje padaroma išvada, kad 6 dalyje numatytą išimtį būtina taikyti sandoriams, kurių sandorio šalis yra trečiosios valstybės centrinis bankas, vykdamas pinigų politikos, užsienio valiutos ir finansinio stabilumo operacijas, Komisija numato, kad ta išimtis taikoma tos trečiosios valstybės centriniam bankui.“

2017 m. birželio 9 d. priimtoje ataskaitoje⁴ Komisija padarė išvadą, kad FPRR skaidrumo reikalavimų iki ir po sandorio sudarymo taikymo išimtį pagal FPRR 1 straipsnio 9 dalį tikslinga taikyti šių jurisdikcijų trečiųjų valstybių centriniams bankams: Australijos, Brazilijos, Indijos, YAR Honkongo, Japonijos, Jungtinės Amerikos Valstijų, Kanados, Korėjos Respublikos, Meksikos, Singapūro, Šveicarijos ir Turkijos, taip pat Tarptautinių atsiskaitymų bankui. 2017 m. birželio 14 d. priimtu Deleguotuoju reglamentu (ES) 2017/1799 FPRR skaidrumo reikalavimų iki ir po sandorio sudarymo taikymo išimtis pagal FPRR 1 straipsnio 9 dalį suteikta pirmiau nurodytų šalių trečiųjų valstybių centriniams bankams.

Be to, Komisija kartu vertina FPRR skaidrumo reikalavimų iki ir po sandorio sudarymo taikymo išimties pagal FPRR 1 straipsnio 9 dalį suteikimo Kinijos liaudies bankui tikslingumą. Dėl ataskaitos ir deleguotojo reglamento projektų su valstybėmis narėmis konsultuojamasi Europos vertybinių popierių komiteto ekspertų grupės susitikimuose.

Rengiant minėtą ataskaitą ir deleguotąjį reglamentą Anglijos bankas nagrinėtas nebuvo, nes turėjo ES valstybės narės centrinio banko statusą. Tačiau artėjant Jungtinės Karalystės statuso pasikeitimui į trečiąją valstybę dabar Europos Parlamentui ir Tarybai pagal FPRR 1 straipsnio 9 dalį derėtų pateikti ataskaitą, kurioje būtų nagrinėjama galimybė pradėti taikyti FPRR taikymo srities išimtį ir Anglijos bankui.

3. ANGLIJOS BANKUI SKIRTA PADĖTIES ANALIZĖ

Vertinimo kriterijai

Nustatytų jurisdikcijų analizei pagal FPRR 1 straipsnio 9 dalį suteiktas įgaliojimas grindžiamas dviem pagrindiniais kriterijais, kurie buvo svarbūs Komisijos vertinime:

- a. atitinkamose trečiosiose valstybėse taikomos nuostatos, susijusios su centrinių bankų vykdomų sandorių, įskaitant sandorius, kuriuos tose trečiosiose valstybėse vykdo ECBS narys, reguliuojamu atskleidimu. Jos apima rinkos skaidrumo tvarką, taikomą centrinio

⁴ COM(2017) 298 final.

banko sandoriams (rinkos skaidrumas) ir (arba) centrinio banko veiklos sistemos skaidrumą (veikos skaidrumas), ir

- b. galimas poveikis, kurį reguliuojamo atskleidimo reikalavimai Sąjungoje gali turėti trečiųjų valstybių centrinių bankų sandoriams. Šiuo atveju vertinama sandorių, kuriuos centrinis bankas vykdė su ES sandorių šalimis arba į ES biržų sąrašus įtrauktomis finansinėmis priemonėmis, apimtis.

Kad būtų galima atlikti vertinimą, šių dviejų kriterijų laikymasis laikytas būtinu, nes jie atspindi FPRR 1 straipsnio 9 dalyje nustatytus veiksnius. Taigi rinkos skaidrumas susijęs su atskirų vertybinių popierių sandorio skaidrumu, o veiklos skaidrumas reiškia platesnio masto skaidrumo taisyklės, taikomas centrinio banko operacijoms. Todėl, atsižvelgiant į FPRR tikslus ir taikymo sritį, kad būtų galima įvertinti išimties trečiųjų valstybių centriniams bankams suteikimo pagal FPRR 1 straipsnio 9 dalies a punktą tikslingumą, buvo būtina išanalizuoti reguliavimo reikalavimus, susijusius su sandorių rinkos skaidrumu ir veiklos sistemos skaidrumu. Be to, svarbi atitinkamos trečiosios valstybės centrinio banko ir ES sandorių apimtis, nes ji parodo galimą poveikį, kurį Sąjungos reguliuojamo atskleidimo reikalavimai gali turėti trečiosios valstybės centrinio banko sandoriams pagal FPRR 1 straipsnio 9 dalies b punktą.

Be to, atsižvelgiant į FPRR reikalavimus ir tikslus, atsižvelgta ir į šiuos kriterijus:

- i) pranešimo procedūros, kuria remdamasis trečiosios valstybės centrinis bankas praneša savo ES sandorio šaliai, kad sandoriui taikoma išimtis, egzistavimą;
- ii) trečiosios valstybės centrinio banko gebėjimą atskirti sandorius pagrindiniais politikos tikslais, kaip nustatyta pagal FPRR, ir sandorius vien tik investavimo tikslais ir
- iii) panašių išimčių, taikytinų trečiųjų valstybių centriniams bankams, egzistavimą tiriamoje jurisdikcijoje.

Pirmiau minėti papildomi kriterijai vertinti atsižvelgiant į FPRR reikalavimus ir tikslus. Visų pirma vertinime svarstyta, ar trečiosios valstybės centrinis bankas turi procedūrą, pagal kurią ES sandorio šaliai pranešama, kad sandoriui taikoma išimtis. Pagal FPRR išimtys pagal FPRR 1 straipsnio 6 dalį negali būti suteikiamos centriniams bankams, kai jie vykdo operacijas vien tik investavimo tikslais. Todėl vertinime svarstyta, ar trečiųjų valstybių centriniai bankai gali atskirti sandorius, vykdomus reguliavimo ir investavimo tikslais. Galiausiai, atsižvelgiant į atskleidimo reikalavimų poveikį rinkai ir galimus jo padarinius pinigų politikos veiksmingumui, vertinama galimybė centriniams bankams, kurie prekiauja trečiųjų valstybių prekybos vietose, pasinaudoti įstatymais numatyta išimtimi.

Išsamus kriterijų aprašymas pateikiamas CEPS atliktame tyrime.

Anglijos bankui (angl. BoE) skirtos analizės santrauka

Komisija padarė išvadą, kad Anglijos bankas turi teisinę sistemą, kuria užtikrinamas pakankamas skaidrumo lygis⁵. Be to, prekybos veikla, kurią ES vykdo Jungtinė Karalystė, yra pakankamai reikšminga, kad skaidrumo reikalavimų iki ir po sandorio sudarymo taikymo išimtis būtų pagrįstai suteikta ir BoE.

Toliau pateikiama glausta BoE atitikties pirmiau minėtiems kriterijams analizė.

Pagrindiniai kriterijai

Kalbant apie veiklos skaidrumą, BoE teikia informaciją apie savo balanso straipsnius, skelbia kasdienės atvirosios rinkos operacijas ir apibendrintą informaciją apie savo sandorius po jų įvykdymo per elektronines naujienų tarnybas⁶.

Europos Komisija gavo duomenis apie BoE prekybos veiklą ES finansų rinkose ir su ES sandorių šalimis. BoE prekybos su ES sandorių šalimis apimtis didelė.

Papildomi kriterijai

Užsienio centriniais bankams, vykdančioms prekybą Jungtinėje Karalystėje, skaidrumo reikalavimų taikymo išimtis gali būti taikoma.

BoE gali atskirti sandorius politikos tikslais ir sandorius kitais tikslais (ypač investavimo tikslais), kurių vaidmuo nedidelis.

Galiausiai yra taikoma pranešimo procedūra, kuria siekiama informuoti ES sandorių šalis, kad sandoriams skaidrumo reikalavimai netaikomi.

Kriterijų apžvalga

Pagrindiniai kriterijai	Rinkos skaidrumas	Didelis
	Veiklos skaidrumas	Didelis
	Būtinumas	Taip

⁵ Šios ataskaitos tikslas nėra įvertinti, ar pirmiau minėta jurisdikcija turi prekybos skaidrumo taisykles, kurios gali būti laikomos lygiavertėmis pagal FPRR taikomoms taisyklėms. Šios ataskaitos išvados neturi įtakos jokiame tokiam vertinimui.

⁶ Duomenys apie oficialias normas ir intervalus pagal laikymo laikotarpius (angl. *Official Rates and Ranges by Maintenance Period*) ir sterlingų pinigų sistemos turtą ir įsipareigojimus pagal laikymo laikotarpius (angl. *Sterling Monetary Framework assets and liabilities by Maintenance Period*) yra pateikiami kas mėnesį nuo 2006 m. birželio mėn. Dienos informacija apie atvirosios rinkos operacijų dienos srautus pagal laikymo laikotarpius (angl. *Daily Flows - Open Market Operations by Maintenance Period*) pateikiama nuo 2006 m. gegužės mėn. Anglijos banko turto įsigijimo priemonės (angl. *Bank of England Asset Purchase Facility*) duomenys pateikiami kas savaitę: nuo 2009 m. vasario mėn. iki 2016 m. rugsėjo mėn. – ketvirtadieniais pasibaigus darbo dienai, o nuo 2016 m. rugsėjo 22 d. – trečiadieniais pasibaigus darbo dienai. Anglijos banko turto įsigijimo priemonės – terminuoto finansavimo schemos – (angl. *Bank of England Asset Purchase Facility - Term Funding Scheme*) duomenys pateikiami nuo 2016 m. rugsėjo mėn. Duomenys interaktyvioje duomenų bazėje paprastai skelbiami pirmadienį po to, kai Pinigų politikos komitetas priima sprendimą, ir kiekvieno kalendorinio mėnesio 21 darbo dieną. Anglijos banko turto įsigijimo priemonės (angl. *Bank of England Asset Purchase Facility*) ir Anglijos banko turto įsigijimo priemonės – terminuoto finansavimo schemos – (angl. *Bank of England Asset Purchase Facility - Term Funding Scheme*) duomenys atnaujinami kas savaitę. Anglijos banko diskonto paskolų priemonės (angl. *Discount Window Facility*) skolinimo duomenys yra skelbiami kas ketvirtį. Turimi duomenys pagal sezoną nepakoreguoti.

Kiti kriterijai	Sandorių atskyrimo tikslas	Taip
	Pranešimo procedūra	Taip
	Išimtis užsienio CB	[Taip]
	Vykdymo rūšis	Dvišaliai (50–100 %), prekybos vietose (10–50 %)
	Išimtis	Taip

4. IŠVADOS

Remdamasi gauta informacija, Komisija daro išvadą, kad FPRR skaidrumo reikalavimų iki ir po sandorio sudarymo taikymo išimtį pagal FPRR 1 straipsnio 9 dalį Anglijos bankui taikyti tikslinga.

Šia išvada nedaromas joks poveikis pakeitimams, kurie galbūt bus daromi ateityje, atsižvelgus į naujus Anglijos banko pateiktus duomenis, Jungtinės Karalystės teisės aktų pokyčius arba pasikeitusias faktines aplinkybes. Dėl šių įvykių gali prireikti peržiūrėti trečiųjų valstybių centrinių bankų, kuriems taikoma išimtis, sąrašą.